

KONU BİR FELSEFE SORUSU NEDİR?

N. Uygur'un "Bir Felsefe Sorusu Nedir?" adlı makalesinden alınan veya derlenen bir metinden hareketle felsefi soruların özelliklerinin yorumlanması beklenmektedir.

Bilinçli bir varlık olan insan düşünebilmekte, soru sorabilmekte, problem görebilmekte ve böylece kendi anlam ve değerini fark edebilmektedir. Soru sormak düşündürmektir. Her soru aynı derinlikte değildir.

1. Felsefe soruları "Nedir?" sorularıdır.

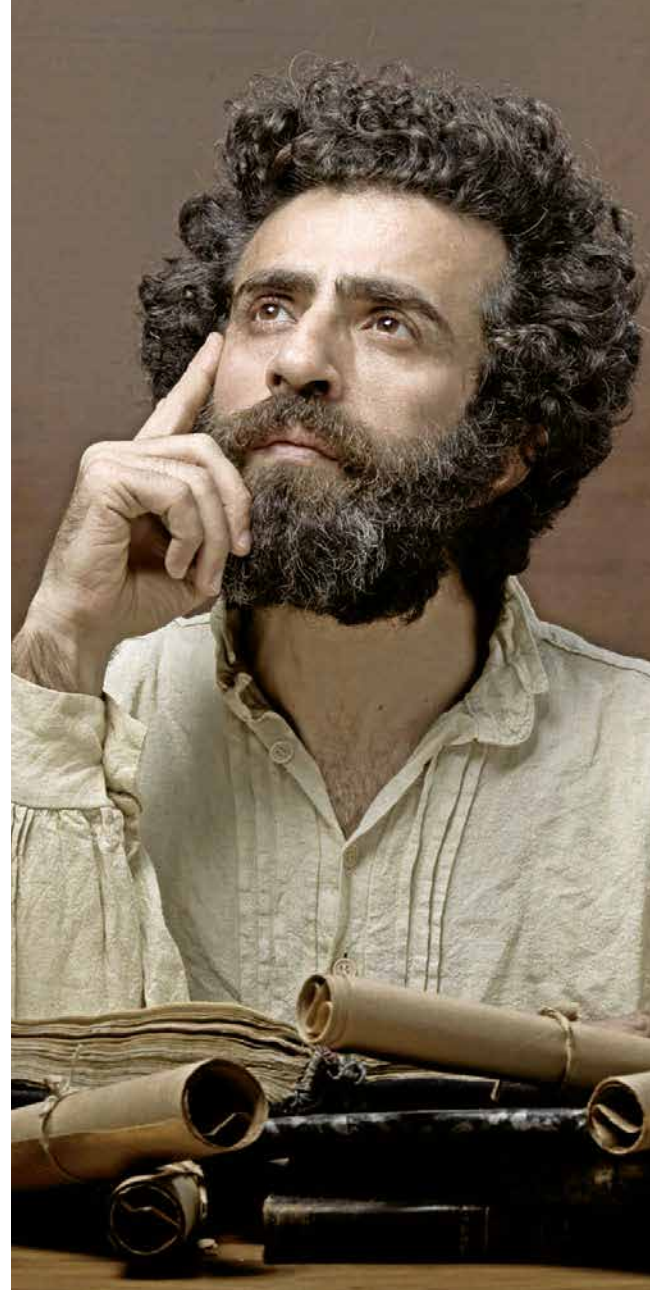
"Bu Nedir?" şeklinde dile gelen felsefe soruları kavramların anlamlarını sorar. Her felsefe sorusunda amaç bir kavramın "ne"liğinin yani özünün açığa çıkarılmasıdır. Bu nedenle "Nedir?" tüm soruları önceleyen ilk sorudur. Örneğin; "İyi nedir?" "Özgürlük nedir?", "Mutluluk nedir?" soruları birer felsefe sorusudur.

2. Felsefe soruları kendi başına anlamlıdır.

Felsefe sorularında bir soru olarak bile olmuş bitmiş bir durum vardır. Cevapsız bile kalsa belki de tam bir cevap gerektirmedikinden, henüz soru olarak bile bir başarı ortaya koyar.

3. Felsefe soruları insanın kendi kendine sorduğu sorulardır.

Filozof başka birine soru soran kişi değil, kendine soru soran kişidir. Bir felsefe sorusu, filozofu kendi kendisiyle konuşmaya başlatır.

SORULAR

1- Nermi Uygur şöyle der: " Bir felsefe sorusunda, daha bir soru olarak olmuş bitmiş bir hâl vardır. Cevapsız bile kalsa belki de tam bir cevabı şart koşmadığından daha soru olarak yeterince bir başarı ortaya koyar; belli bir boyutu açar."

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefi bir soru olma özelliği taşır?

- A) Eğitimin kültürün aktarılmasında nasıl bir rolü vardır?
- B) İnsan davranışları genetik unsurlar tarafından nasıl şekillenir?
- C) Evrensel ahlak ilkeleri var mıdır?
- D) Ekonomik koşullar bireyin yaşam koşullarını etkiler mi?
- E) Ticaret yapmanın koşulları nelerdir?

Cevap: C

2- Lokantada sipariş almaya gelen garsonun "Yemek için ne alırdınız?" sorusu ile evreni ve var oluşu anlamlandırmaya yönelik "Hiçbir şey var değilken ilk ne vardı?" sorusu nitelik açısından bir değildir.

Bu parçaya göre felsefi sorularla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefi sorular çelişki içermez.
- B) Felsefi sorulara verilen cevaplar tutarlı olmalıdır.
- C) Felsefi konular kesinlik içermez.
- D) Felsefe öze yönelik bir sorgulama faaliyetidir.
- E) Felsefe eleştirel bir tavidir.

Cevap: D

3- Felsefenin soruları insanı, doğayı, evreni, toplumu sorgulayan, ama temelde özü belirlemeye yönelik sorulardır. "Bir şey gerçekten bilinebilir mi?" "Eğer bilinebilirse bunun sınırları nedir?" "Bilgilerimizden ne kadar emin olabiliriz?" Buna benzer sorular felsefenin temelini oluşturur.

Parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisinin felsefi soru niteliğinde olduğu söylenebilir?

- A) Bireyin davranışlarını yönlendiren kurallar nelerdir?
- B) Toplumsal kuralların amacı nedir?
- C) Gezegenler nasıl hareket eder?
- D) Bir gün neden 24 saattir?
- E) Yönetim nedir?

Cevap: E